

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Feladv. szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
úgyvöd.

Műtétéri cikkek soronként 40 filléret költsönek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsejével lapunk a harmadik évfolyamba lépett. Olvasóközönségünk megtisztelő bizalma és nagymérvű támogatása adja meg nekünk az erkölcsi erőt a további munkásságra. Tántoríthatatlanul fogunk küzdeni a jövőben is abban a szellemben és irányban, melyet zászlónkra írunk s mely mellett híven kitartunk: a független hatalmas és **egységes magyar nemzeti állam** kivívásáért és különbözően szűkebb hazánk — a **székelység** — jogos érdekeinek előmozdításáért. Nagy gondot fogunk fordítani ezúttal is a lapunk közgazdasági társadalmi és szép irodalmi részére. — Kérjük azon tisztelt olvasóinkat, kik eddig lapunkra még elő nem fizettek, ezt most megtenni sziveskedjenek, mert ez által lehetővé tessük, hogy lapunkat mindinkább kibővítsük és mind hathatósabban küzdjünk közönségünk és a haza érdekében.

Azon tisztelt előfizetőinket pedig, kiknek előfizetése december végén lejár, arra kérjük, hogy előfizetésüket minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési árak:

Negyedévre	2 kor.
Félévre	4 kor.
Egészévre	8 kor.

Előfizetéseket mindig fölvesz a kiadóhivatal.

A rokon

Írta: VÉRTESI ARNOLD.

Csőngottek.

— Mama, valami öreg ur, a lakás végett — értesítette anyját a csinos szöke leány, aki kitekintett az előszobába.

Ő nagysága hamar levette a mooskos házi köntösét s magára kapta az ujat, a csipkését.

— Szabad.

Öszbevagyított, ötvenen túl járó uri ember csoszogott be. A fekete ruhájáról mindjárt lehetett látni, hogy valami hivatalnok-féle. Tessék a vendéget foglalnai, állította le ő nagysága a helyet a kopottas, de azért selyemszövetű támlaszékbe.

A szöke leány át okart menni a másik szobába, de ő nagysága intett neki a szemével, hogy csak maradjon. Egy szép fiatal leány soha sem *fülbaleg*, mikor arról van szó, hogy a lakást jól kiindják. Az öreg urak ezeme is megakadt egy szép leányon s hol az a nyomorult ember, aki ne restelne szép leány jelenlétében alkudozni?

Nem mintha ő nagyságának más gondolata is volna. No porra majd holmi öreg ur. Holmi honposz szobalaktó. Nem offélenek

Új év.

Új esztendő küszöbére lépett az emberiség. Sok eseményével, zivatarával, lehetdlog kevés derűjével, hazugságaival és igazságai-
val elmult az ő esztendő, hogy elfoglalta helyét az ifju, fehér, hótisztá új esztendő.

Ez a kép merül fel évről-évre az emberi lélekben, valahányszor sirjába dől egy esztendő, hogy megszülessék a másik. Pedig hazug, hamis ez a kép, mert az idők végtelenében nincs elosztottság és minden elmult év ráüti a maga bélyegét a következőre. Hiszen ebben rejlik a fejlődés, az örökös evolúció törvénye, az a szervezeti működés szabálya.

Az új esztendő fehér fátyolköntöst, amelylyel a költőiség a születő év ártatlan tisztaságát akarja jelölni, sárral foscskendezi az elmult év szennyony, vagy aranyrózsákkal hinti be az elmult év erénye. Folytatjuk tehát az életet a maga minden hazugságával, igazságával, bűnével, erényével, viharával és kevés derűjével.

Az új év, ez a naptári dátum csupán az élet kettős könyvvitelének mérlegét jelenti, amelyet az ember ír a másik oldalra. Az új év csak bizonyos eredmények, bizonyos számok összeírásának fix ideje, valami terminus-féle, amelyen az ember önmagának betervezi a maga élete folyásának részlet számilját.

De ez a terminus éppen ezért fontos. Mert alkalmat ad az embernek arra, hogy elmélkedjék a maga életének egy kis periodusa fölött, alkalmat ad arra, hogy leiszürje magának az események, élményok tanulságait, amelyeket okos könyvvittel az új évnek törzalalapján a uyereségek számiljára írhat.

Hát huzzuk meg mi is az elmult esztendő mérlegének vonalát. Lássuk, mik azok a tanulságok, amelyek a következő esztendőben, az újban, amely ime ráuk köszöntött, segítségünkre lehetnek az élet megvívásában.

Az elmult esztendő sok tanulsággal szolgált. Mi ez alkalommal csak általános eredményeket vo-

Az öreg ur törülgette a homlokát. Maga sem tudta volna, mezmongani hogy történt, de megtörtént kivétel a lakást.

A nevet kérdézik: kihez legyen szerencsésük?

Ah, igaz, bocsnánt, még nem mutatta be magát. Hajlong és átadja névjegyét.

Ő nagysága meglepetve kiadott föl: Milka, gyere csak, Milka!

Mind a ketten bannulva és mosolyogva olvasták a névjegyet: Zelenegyi Csorba János, nyug. m. kir. penztügyminiszeri számt. zt.

En üvegy Csorba Zoltáné gyök mutatta be magát ő nagysága.

Külsőnösen örvendeztek s megegyeztek abban, hogy ez a gondviselés csodálatos munkája, mely összevezette a szerető rokonokat, kik eddig sohasem látták egymást.

Mert a neves Zelenegyi Csorba familia szanaszét züllt már régóta, ki erre, ki arra. Névről is alig ismerik egymást. De most, hogy találkoztak, szent az atyánknak.

Ő nagysága maga mellé hitette a divánra Jánit hieszt. Bezárt a boldogult uráról, a birtokukról Szatmár megyében. Mióta az ura meghalt, kuszonbérbe adták s feljöttek a fővárosba. Nőknek nem való a gazdálkodás.

a számára nevelte a leányát. De mikor itt áll ő nagyságának szépen butorozott szobája, két hónap óta lakatlan, nem válogathat, el kell fogadni a lakót, amilyen jön. Tiszteséges, azold embernek látszik.

A szoba tetszik neki. Már megnézte. Csak sokalja a harminecforint havonként. De kérem, külön bejárát, emeli ki ő nagysága.

Az öreg ur haboz. Bizonyára nem volt ezse agában sem, hogy ilyen drága lakást vegyen ki: de mikor ez a szeretetre méltó hölgy oly nyájasan, oly hízegőn tud beszélni! Meg tetszik látni, milyen nyugodalmass lakás.

Ebben a korban már a nyugalon a legesábitóbb. Ambar ki tudja? Olyan eles szem mint az ő nagyságie minden pillanattal észrevesz, melyet azöregur a szép leányra vet.

No, no, nem valami fölelmos. Milkának van ezse. Fityet hányra az ilyen udvarlónak.

Miudex gyorsan mefordult az ő nagyság fejében, miadatt az öreg ur ott szorong a rongyos harminec forint miatt s nem meri egyenesen megnondani, hogy neki ölesőbb szoba kell.

Gyámoltalan ember lehet véte ő nagysága.

nunk le ; a mi czélunk jelenleg csak az, hogy körülvonalozzuk azokat a tanulságokat, amelyek ennek a szegény országnak, ennek a szerencsétlen magyar társadalomnak, ennek a sokat hányatott és most is izgalmakban élő nemzetnek szolgálhatnak okulásul.

Az elmúlt év társadalmi, politikai törekvéseinek harcvonalában az anyagi, gazdasági megerősödésnek elvét láttuk diadalmasan előnyomulni. Neugynkorlatilag ugyan, de teoriában. Hát ez az ! Gazdaságilag, anyagilag megerősödni annyit tesz, mint biztosítani, egy örök élet alapfeltételeit. Mi még ez évben csak az elméletig jutottunk el. Az elméletig, amely mint a közszükség érzése nyilatkozott meg egy hatalmas társadalmi óhajban. De ez is valami !

Mert voltak idők, — oh, még nagyon közel vannak hozzánk — amikor ezt az elméletet azzal a magyar góggal, amely évszázadok öröksége gyanánt maradt ránk, mélyregeesen lengettük. Ma már az a gondolatot és annak rendkívüli horderejét és most már megvau a remény arra, hogy előbb, vagy utóbb a praktikus ténnyé megvalósítás stádiumába visszük az elméletet.

Az elmúlt év közéleti és szorosán vett társadalmi harcaiban a gazdasági megerősödés kérdését erősen kompromittálták bizonyos politikai tekintetek, melyeket különösen „bölcs” kormányaink szeretnek hangoztatni. Ezek a politikai tekintetek mint erős akadályok merültek fel ez eminenten fontos nemzetéleti kérdésnél is. Ugyárfogodtak, mint a friss, gyöngye törzsre a parazita folyondár.

— Persze, persze erősítette az öreg számitást.

Egyébként ő is abbahagyta a gazdálkodást. Egy kicsit hivataloskodott. De minek vesződjék az ember, ha nincs rászorítva ?

Jól teszi, Jani bácsi helyeselte ő nagyvága.

Nem hitt ugyan egy szót sem az öreg urnak a dícsékedésből. Ismeri ő már ezt a Csorba vér minijárt buzog. Az ő nagysága szatmári kis bírtokból is most adogatják el az utolsó holdcskákat. De valami kis pénzcskéje mégis lehet az öregnek, másképp nem ment volna még nyugalmába. Fukarnak látszik, az igaz, de az atya finitól csak nem fog sajnálni néha egy-egy kis kölcsönt. Ő nagyvága már éri u módját.

— Milka, üdvözlöd a bocsát.

S Milka oda nyújtotta homlokát, melyre meghatottan lehetett atyai csókját Csorba János.

Milyen boldogság az, amikor egy hányvettől elégtelenség ilyen meleg otthonra talál ! Milka csupa kelvesség, de az anyja is. Ők ragogtatnak minden trendbe a Jani bácsi asztalán. Estént nem kell a kávéházban ülnie, a füledt, füstös levegőben s

Sajnos, úgy áll ma is még a helyzet, a politikai tekintetek fontosabbak nálunk mindennél a világon. De ez nem jelent semmit, főképp nem jelentheti azt, hogy tekintet nélkül minden tekintetre ne lehessen ezt a szegény országot erős anyagi, gazdasági alapokra fektetni. Okos, körültekintő, gazdaságos munkával el lehet érni azt, hogy a gazdasági, anyagi fejlődés medrébe tereljük a nemzetéletet. Ha nem lehet a várt belülről erősíteni, erősítsük meg kívülről. Aztán jönni fog a többi. Semmi kishitűség ! Ez a nemzet nagy szerepre van hivatva. És bárhol is elzárják kormányaink az anyagi boldogulás feltételeitől, élni fog, mert élnie kell. Ha leverik, újra talpra áll, még nagyobb erővel, mert ez a föld, ez a drága, vértől öntözött magyar föld önti belé az erőt.

Ez év legnagyobb tanulsága tehát, hogy sürgős szükség van az anyagi, gazdasági megerősödésre.

De ez nem minden. Ennek a sívár, szomorú esztendőnek sok tanulsága van, amelyek kiváltképp a napi politikai eseményekből vonhatók le. Aza sok botránnyos erőszak, amely az elmúlt évben, különösen annak vége felé, rövid egymásutánban az „erős, de szerencsétlen kezű” kormányelnök jóvoltából politikai életünkben lezajlott, erőszakkal kiragadta a nemzetet nyugalmából és meghasonlást, gyűlöletet, szenvedélyes belső harcokat szült.

Mi lehet ennek a tanulsága ? Csak egy ! Az erőszakos törvénytíprások nem lehetnek eszközök még a legszentebb ügy szolgálataiban sem. Az erőszak megöli magát az ügyet, a benne való

hitet. Józanodjunk tehát már ki az erőszak és törvénytíprás mámorából. Magyar magyarral áll szemben. Ne feledjük el tehát, hogy minden harcunknak, minden küzdelmünknek az egyenlő iránti szeretet kell, hogy legyen az alap-törvénye.

Ezen a pajzsán és ezzel a pajzsán győzni fogunk nem egymáson, hanem az ellenségen, alkotmányos szabadságunk és a jogtisztesség ellenségén.

Itt állunk az új év küszöbén. Sok küzdelmet, sok vihart ígér. De reméljük, hogy a viharok végre kitisztítják a léggörk, elsőbör az alkotmányos jogainkat, öntymáló erőszakot és az igazi nemzeti boldogulás látóhatára végre kiderül. Hogy így legyen, igaz szívből óhajtuk. A múlt év sok keserve, hazugsága, büne és törvénytíprása muljon el, mint egy rossz álom s ami következik, az a józan, friss termékeny ébrelelt legyen. Boldog új évet ennek a szegény nemzetnek, boldog új évet mindenkinek !

A politikai hétről.

Választás ex-lexben.

A szerdai ülésén Tisza István indennitást kért és ezt töle megtagadta a szövetkezett ellenzék.

Jól tette.

Törvénytípró kormányelnöknek Magyarországon kormányozni nem lehet, nem szabad !

Január 4-én Ő Felsége feloszlatta a Házat, a törvény világos rendelkezése ellenére és a kormányelnök elrendeli a választásokat abban a reményben, hogy a szabadelvű párt megerősödve, számban megszaporodva fog visszakörülni s így még nagyobb vakmerőséggel folytathatja törvénytelen eljárását.

A királyi eskü szentségébe vetett bizalom megrendült.

várni, míg háromnegyed tízre lesz, hogy még kapuzárás előtt luza mehessen.

Most nem mozdul ki hazulról, hol rokon körben, egy kellemes beszélgetés közt telik az idő Ott marsztálják vacsorára, majd egyszer, majd máskor. Nemsokára állandó kosztos lett.

— Minek járna Jani bácsi vendéglőbe ?

A takarékos öreget furdalt ugyan az a gondolat, hogy a vendéglő, az a szartos kis vendéglő, ahová ő járt, sokkal olcsóbb ; de uram istenem, a rokon szeretetért csak áldozni kell valmit.

Kell, kell bizony, különösen a furfangon kell. Az az árendás ott valahol Szatmármegyében nagyon késedelmes a pénz küldésével. Az övegy panaszokdók.

— Kedves Jani bácsi kiséghetne. Szent György-napkor majd köszönödni megadjuk.

Ugyan hát volna lelke Csorba Jánosnak azt mondani : én nem adhatok, nekem nincs. Mikor Milka is hallja ! Dehogyan mondani, sőt inkább azt mondja :

Hogyne ! Nagyon szivesen !

Igaz, hogy keserveen osik az embernek kiérdénni a takarékpénztárból azt a kis pénzcskéjét, amit huszonöt évi kupor-

gatással rakogatott be. De hát nem pótolja ki bőven az az öröm, hogy Milkát láthatja rózsaszín aelyom béli ruhában, ragyogva, mosolyogva ? Gyönyörű nyaka meztelen, szöke haja mintha arany szálakból volna.

Még ejjel is arról álmodik. A szép szöke leányt látja rózsaszín ruhájában. Mint valami tündér lebeg körülte, megjelenik, majd eltűnik. Egyszer mellette van, oly közel, hogy kezével elérheti, a másik pillanatban már fönt repdes, csak csongó kagacsos hallatszik a távolból s rózsaszín ruhája látszik, mint valami kis rózsás felhő. Illába nyújtogatta feléje karjait, a földön maradt szegény ember.

Csorba János fölébredt. Csodálatos gondolatok kovályognak még akkor is a fejében. A rózsaszín ruha, a szöke flirtók, a meztelen nyak. Valami szokatlan szorongó érzés fajtogatja a mellét. És egyre csak az jár az eszében, hogy az a leány most ott táncol valakivel, egy idegennel, aki rózsás-ítrouban kezét karca derekára.

Bolond vagy te, János — oktatgatta magát a nyugtalanokódó ember — nagy boldog vagy. Már ugyan miért irigyled a fiatalágot, hogy nullo ? Azért, mert te sohasem mulattál ? Mert a te életed olyan

Az eskü értelmében az ország törvényeit a király megtartja és másokkal is megtartatja; már pedig, ha ex-lexben a király az országgyűlést feloszlatja, akkor az ország törvényei betartva nincsenek és ha a választásokat elrendelik, úgy a király az ország törvényeit nem tartatta be kormányfériai által.

Vagy ez is formásértés?

Hiszen akkor a koronázás és ezzel járó ténykedések mind formális dolgok, formális dolgokkal pedig kár az időt vesztegetni és azokat törvénybe iktatni, mert azt addig tartják be s akkor a meddig és a mikor nekik úgy lesznek.

Lehetetlennek tartottuk idáig, hogy akadjon egy többség, a mely Tiszát most is vakon követi.

Kik a többség?

A horvátok, a kiknek érzékük sincs a sérthetetlen magyar alkotmányhoz, a szászok, a kik az 1848-iki szerepre vállalkoztak, a mikor Bécsnek szolgálatukat felajánlották; mert ha arról van szó, hogy a magyar nemzet jogaiban gyengitessék, akkor a mi becézett nemzeteiségeink elől járnak.

Kövelük Tiszát még a gyászmagyarok. A magyarok között mindig akadnak szolgálékü.

A szabadelvű pártot nem az elvek s a nemzet igaza vezetik, hanem az érdek. Ez a párt kiszolgálta 37 év óta Tiszát, Szapáryt, Wekerléit, Bánffyit, Széllt és most szolgálja Tisza Istvánt.

Tehát mindegy, csak legyen miniszterelnök, mert haszon és érdek állandóan van.

A szabadelvűek barátsága olyan, mint a primadonnáké. Nagy barátságot mutatnak, heves az ölelésük, de ha nem egyformán részesülnek az érdekekben, akkor kitör a háború.

Ez a párt 37 év óta mindent megszavazott; miniszter nem nyújtott be olyan javaslatot, a melyhez ez a párt hozzá ne járult volna.

Pedig hány miniszterelnök bukott el már az ő törvényjavaslatával!

Mint egy öntudatlan, egy gondolkodni nem akaró, vagy nem képes

tömeg, csak szavazott s mindig csak szavazott!

A gépen a csavarok, vagy a szögek közül egyik-másik gyorsabban elkopik, mert jobban ki van téve a surlódásoknak, — s akkor kicserélik. Ilyen szavazó gép a szabadelvűpárt.

Nem merem hinni, hogy Tisza a választások eredményében nem fog csalódni, mert ha a hatalom minden eszközével és teli párkaszszával rendelkezik is, a magyar nemzet nem adhat többséget ennek a kormányának.

De ha megtörténnék, hogy Tisza nagy többséget kap, akkor is a november 18-iki cselekedete és a választások elrendelése törvénytelen lesz.

Jogi kérdésekben a választók nem ítéhetnek.

A választások politikai hatalmat adnak egy pártnak és eldönthetik például azt, hogy szükséges-e egy módosított házszabály, de egy törvénytelen határozatot jogerőre nem emelhetnek.

Mire való tehát az új választás?

A helyzet úgy sem fog változni, hacsak a szövetségtől ellenzék minden tagját ki nem irtja Tisza.

Kerüljön vissza 100, vagy 50, vagy mondjuk egy ellenzéki, ez az egy is hangosan fog tiltakozni a törvénytörés ellen. A francia forradalom idejében is a nemzetgyűlésben az igazságot egy ember képviselte.

Az igazság szűgyene lesz, ha a szövetségtől ellenzék elbukik a választásokon.

Ezt ne engedjük.

A hét eseményel.

A békekötések süstibe mentek A december 28-iki napjára összehívott képviselőház eredmény nélkül napotlatott el. A kormányfelnök indemnitást kért. Gróf Apponyi Albert a szövetségtől ellenzék nevében hatalmas beszédben tagadta azt meg. S ezután a képviselők beszéltek a házszabályokhoz, Tisza István indemnitást nem kapott, mi feletti dühében bejelentette, hogy a Ház harmadikán is csak azért fog ülést tartani, hogy bejelenthesse, mikor fog királyi trónbeszéddel az országgyűlést feloszlatolni. Ez biztos értesü-

lésünk szerint január 4-ikén fog történni.

Magasán kiemelkedik gróf Andrássy Gyulának, Hock Jánosnak, Ugron Gábornak s Rakovszky Istvánnak a napirend keretében eszközölt felszólalása, de szavuk elhangzott a pusztában. A miniszterelnök gorombiáskodott, a kormánypárt tapsolt, az elnök pedig megvonta a szót Eötvös Károlytól, a ki az elnapoló királyi kéziratot akart hozzászólni, majd mikor a házszabályokhoz kért szót, ismét azért, mert annak keretében egyéb tárgyra is ki óhajtott térni.

Ezek különben már mind régi dolgok a régi mederben. Jönnek az újak. Szemere Miklós lakonáján, melyet a nemzeti kaszinóban adott a szövetségtől ellenzék tiszteleltére, az ellenzék végleges szövetségesének, a közjogi különbségek elejtésének eszméjét vetették fel s megalkutását Apponyi vezetés alatt egy egységes, hatalmas ellenzéknek, mely egységes közjogi alappon álland.

Gróf Károlyi István kijelentette, hogy ha a törvényértések vissza nem vonatnak, függetlenségi programmal fog fellépni s a budapesti lapok egész határozottsággal írnak arról is, hogy ex-lex választás után Apponyi egész pártjával be fog a függetlenségi pártba lépni.

És ezzel elkövetkezett a 67-es alap csödjé...

* *

A választási mozgalmak pedig vármegyénkben is megindultak. Az egyesült ellenzék értekezletet tartott, melyben a jelöléseket tárgyalták, végleges megállapodásra azonban természetesen nem jutottak, mivel erről a Ház lényeges feloszlata előtt szó sem lehet. Tény azonban, hogy az ellenzék a vármegye minden kerületében fog jelöltet a győzelem biztos kilátásával felállítani s azok érdekében a legmesszebb menő agitációt fejtendő ki. Korainak találjuk a nevek közlését s épen ezért a határozott és biztos tudósítást e tekintetben lapunk legközelebbi számára tartjuk fenn.

nyomorúságos remeteségben telt el. Mindig csak rakogetatd félre a krajcárokat, hogy majd valamikor öreg karodban kisérd gondtalansággal élhesz. Hát aztán? Mások okosabbak, használják az ételet, amíg fiatalok.

Ugy, ugy, nem egyeb és, mint irigység. De nem tehet róla. S mikor örülnie kellene, hogy kis huga most diadalokat arat, ő itt tépődik és olyan szomorú, olyan ostobán szomorú.

Uran teremtdm! Hát mi ez? Nem tudja, csak azt érzi, hogy azemei megnevésednek. Ejjha, csak nem fogsz sírni, te vén csöszle?

Mánap a hölgyek nagyon vigak voltak. Milka igen jól mulatott, sokat táncolt. A mama bizalmasan megugratta Jani bácsinak, hogy ugy látasz, szerencsésje akadnk Milkának. Komoly dolog. A fiatal ember engedelmet kért, hogy tiszteletét tesse nálok. Már nem offéle gyerekek, akik csak arra valók, hogy táncoltassák a leányokat, de akikre komolyan nem lehet számítani. Ez már érettebb fiatal ember, jó állásban van, miniszteri titkár.

— Mit mond rá Jani bácsi?

— Ő nagysága csodálkozva tekint rá. Egész nap oly zavart az öreg ur. Alig be-

szél valamit a meg-megakad beszéd közben és elfordítja fejét, ha rühéznek.

Mi lehet az öregot? Ő nagysága nem kérdőzősködött, mert tudja, hogy a kérdőzősködés nem őrsommit. Az ilyen öreg ember a legkisebb érintésre mint a csigabiga behuzódik a házikójába. Csak figyelt ő nagysága, éles szemmel, vigyázva s bámulatosan az, amit észrevett.

Milka te, szólt, mikor kettesekén maradtak a leányával, — tudod, mi a bácsi bája? Szerelmes beléd.

Kacagva mondta, de a leány bosszusan ugrott fel:

— En belém? Az a vén majom?

— Ő nagysága csúítottta:

— No, no, étes leányom. hiszen azért nincs mit haragudni. Ha szoret, hát arról nem tehet szegény bácsi.

— Engem ne szeressen, fel-ít ingerditen a leány.

— Ő nagysága azonban gondos anya volt, kinek bölcs előrelátása mindenre kiterjedt, Oh, hisz ilyen gyöngyöcskétl nagybácsi meg becsúlhatetlen. Ki adná másképp a pénzot a vacsorákra, mikor a miniszteri titkár urhoz van szerencsésük? Ki fizetné ki a drága kelonyét, melyet ő nagysága a Milka szá-

mára rendel? A szép butort, a selyem ruhákat, az asztali ezüstöt? S kire lehetne hivatkozni, mikor arra celoztat ő nagysága, hogy Milkára még ilyen meg olyan örökös is vár?

Csorba János nem mondja meg, hogy azt a pénzcsakéjt, azt a pár ezer forintot már mind kiszedgette a takarékpénztárról s már nincs egybe mint az a hatvan forint havi nyugdíja, arra is adósságot csinált már. Csak mikor olintzott a nászura a fiatal pár akkor kezdte összecsomagolni a kis holmicsakját az öreg számlázt.

— Mit csinál Jani bácsi? kérdezte möhökkenve az özvegy. El akkor tőlünk költözní?

Csorba János erősen törülgette a homlokát és dadogott valamit:

Kénytelen vagyok, édes hugom.

Csorba Zoltánne sokáig nem értette meg, azt hitte más oka lesz. Végre aztán mégis csak megértette:

— Ugy? Ejnye, ejnye. Hát igazán ugy? Persze, ha ugy áll a dolog, nem tartoztatnom, Jani bácsi.

Nem, nem tartoztatja. Örüljön a vén koldus, hogy ki nem dobja.

— Hát isten áldja meg, Jani bácsi.

Az év krónikája.

Ennek az osztondének a krónikása mártas vérbe a tollát de hűtse le a lelkét, hogy záporolag ne lasson tollára nagy eredményeknek igazlania, amelyek még most is tombolnak körülöttünk. Valóban, egyik esztendő szeszáciosabb mint a másik, a rettentosen nagy khaosz, amelyben az emberiség él, évről-évre nagyobb és igazalmasabb eredményeket szül s míg az emberiség egyrésze láleketét visszafojtja, szintén kétségbeesetten várja, mit hoz a jövő, a legközelebbi jövő, addig a másik rész reménységrel és a jelen állapotok gyűlöletével oltelve, lankadatlan szilajsággal dolgozik a jövőnd megcsinálásával, nem törődve azzal, hogy munkájuktól esetleg romba dőlhet a világ. Szocialisták, athéisták, anarkisták, republikánusok, forradalmárok, tudósok és feltalálók egyaránt közreműködnek a nagy cél elérésére abban, hogy segítsenek a világot kiforgatnia sarkakból, de azt, hogy a régi helyett egy jobb világot, tudnának teremteni, még nem bizonyították be egyikük sem.

Ami az egész világ osztatlan érdek-lődését biléncsele te az esztendő egész folyamán, az orosz-japán háború volt. Csodálatos dolgok történek a föld szélső keleti oldalán, a Csendes Óceán partjai mellett. Nemcsak azért, mert olyan nagy és véres csaták színhelye a mandzsúriai harcmező, amelyeket talán Attila óta nem látott a világ, hanem főként azért, mert ezeket a világrengető csatákat a föld leghatalmasabb országga vívja egy olyan nép ellen, melyet eddig alig ismertünk. Legendákból, ismer-tük eddig a japán népet, azt tudtuk, hogy van, s hogy sárga faj elitjét képezi, de mint ilyet is az európai kultúra színvonalá-lól igen-igen messze levőnek tudtuk a Nap fiát. S íme, a háború bebizonyította, hogy a szigetországot a Csendes-Oceán hullámai között egy európai értelemben vett kiváló kulturával bíró nép lakja, fejlett, iparral és kereskedelemmel, iskolákkal, iro-dalommal és tudósokkal, de ami még ennél is lényegesebb — a világ első, legvirtezebb, legjobban felszerelt, legkitünőbbben képzett hadseregeivel. A háfang és a ahalo-menti csatában 400.000 japán állott szemben ugyan-olyan erős orosz sereggel, több mint ezer ágyúval mindket oldalán emel nagyobb csatáról tehát nem tud a történelem. Olyan területen vívták ez ittküzeteket mint a Duna és a Tisza köze, ilyen dimenziókról sem tudott még a stratégia. És a nép, mely ez iszonytató csatákhól mint győztes került ki, csak most lett ismerté a világ előtt, most, amikor sorra veri a legnagyobb szarazföldi európai hatalomnak sok százszerenyi seregeit. Az orosz ügy indult a háborúba, mint mi Bozniuá, hogy majd egy katonabundával intézi el az ügyet és most ott áll a muszka medve, hogy elvérezhet e rettenő háborúban.

Az isten nem ver botlalt a vár s az orosz főnemesség, mely a legendarabul gázol végig az emberi jogokon, megérdemli ezt a szörnűt megalkutatást. Igaz, hogy míg ok tehetetlen dühökb-n tombolnak, az alatt az ártatlan, az elnyomott és elesigázott orosz nép százszerepi pusztulnak el a harcmezőkön mégis lehet, hogy áldás fakad a csaták vezetéseéből az ugyan kinzott orosz népre. Mert most kell a legkínosabban meggyőződnie Oroszország urának arról, hogy rabigába gőryesztett nézete hős escele-detekre nem képes, hogy a mai rendszer mellett tönkre kell monnie a vár birodal-

mának és hatalmának. Híre jött, hogy már is alkotmányt akarnak adni az orosz népek, megefólták. Mindazonáltal nincs messze az idő, hogy derengeni fog Oroszország felett is, mivel jobban verik őket a japánok, az orosz utalkodó társaság annál inkább meg fog pulhulni.

Ideháza Magyarországon pedig dühöng a nagy politika. Választások előtt áll a nemzet. Az utolsó falusi korezmában is politizálnak mostanság és két nagy pártra oszlik az egész ország. Igaz, hogy politikus nép, a magyar, de talán a forradalom óta nem izgatta a politika anyira a magyar népet, mint most. Szörnűtéli és véres választást jósolnak, esendőr és katonaszorony több lesz tén, mint választó mondják a szenev-délyesebb oldalról de mi a mai mozgalmas időben is bízunk a magyar nép bizáltságában, hogy nem veszté el a fejét és méltóságos lesz, mint mindig. Néhány nap múlva olyan lesz az ország, mint egy fel-bolygatott mékhas adja isten, hogy méz maradjon a kasban. Méz. Mi ez? Talán a bankó a méz. A kirúri bíraskodásról szoló törvény felette elkeríti ezt a mézet, ne téveszsek szem elől a lélekvisárlók és a megvisárlandók. Mindenesetre érdekes, izgató látvány az országos képviselőválasztás, sehol a világon nem olyan mozgalmas és izgató, mint nálunk, a politizáló Magyarországon.

Érdekes választás volt egyébként Amerikában is, ahol újra Rooseveltet tették meg az Egyesült Államok elnökének. Ez ránk, magyarokra nézve már azért is érdekes, mert az elnök kiválasztáson nagy szerep jutott a világ tulsó oldalára szakadt hazánkfinak is, akik mint egy ember Rooseveltet támogatták. A kivándorlás Amerikába mind nagyobb mérvet ölt, már azon egyszerű oknál fogva is, hogy 55—60 perezentel elesőbb lett az utazás Amerikába. Magyarjaink azonban odakint sem felekednek meg szép hazájukról. Összetartanak s amikor csak módjukban áll hazajönnek. A honvágy haza kergeti őket, de csak azért, hogy nehéz a megélhetés, eleső és kevés a munka. A viszonyok is mások, az emberek is, és aki odakint megszokott, az már nehezen éli magát bele a mi kiesényes viszonyainkba.

Szerelmes botránnya, vagy ha jobban tetszik regénye Kolburg Lujza hercegnyszonyrak az idén is folytatódott. Mattiasch megszoktette a szanatoriumból ahol mind örülte tartották, az epezsű és szerelemvágyó hercegnyszonyt. Amit a virágnak, a leggyeszertibb parasztlányunk megtiltani nem lehet azt akarják lehetetlenő tenni egy hercegnyszonyrak? Nem lehet, tisztelt vér és szívtelen udvari körök. Nem mondok ugyan véleményyt a hercegnyszony, erkölcsi és hitvesi nivoltáról, de abban, hogy megszoktók a börtönéből és hogy éppen kedvezéssel szoktók, abban igazat kell neki adni.

Sokkal keservesobban járta meg a szász trónörökösőne, aki visszahagyván gyermekeit s a trónt, egy nyelvmesterrel szoktók meg, aki aztán a szorongattatások, idején eserben hagyta a királyi nő, aki érte annyit áldozott. Montignoso grófnő, így hívják most a szász királynőt, egy elhagyott, szerencsétlen asszony, aki anyai szeretetétől lizetve jött vissza székvárosába otthona kitoloncolták:

KRÓNIKÁS.

Szíllánkok.

1770. nyarán Miksa herceg meglátogatta Versaillesben testvérét, Mária Antónia francia királynőt. A fiatal királyi herceg módfelett bátorlalan volt: zavarában akárhányszor kompromittálta királyi néjét és nevelőessé tette magát. Amikor a botanikus kertet nézte meg, Buffon, a neves természettudós lődvözölte, kalauzolta a kertben s végre tiszteletlőljosen átnyújtotta híros kényvének egy példányát. Miksa herceg azonban nagy udvariasan így szolt: Köszbűm, Buffon ur, de nem fogadhatom el, mert nem akarom megfosztani ettől a szép könyvtől.

A szokatlan visszautasítás híro természetesen gyorsan elterjedt Párisban s a gnyos franciák sokat nevettek a hercegen.

II. József, a kalapos király azonban kikorrigálta őcsese hibáját. Amikor Párisban lődzött, ő is meglátogatta Buffont, akit így lődvözölt:

— Azért jöttem, hogy elvigyem kényvének azt a példányát, melyet az ősemim lőlvagyott.

Egy angol folyóirat legutóbbi száma apróintimitásokat közölTolsztojházi életéből.

Egy ízben írja az angol újság Tolsztoj kis leányát megverte egy parasztyervek. A kis leány sírvá ment felesapjához panaszkodni. Tolsztoj azonban megismogatta kis leánya fejét és szeliden azt mondta neki:

Vigyél ki nekí, gyermekelem egy tál edésséget...

Arra a kérdésre, hogy miért eserőtte föl a gazdságot a szegénységvel, a gróf így felelt:

— Egyszer a kertészem kis fia azt kérdezte tőlem, kié az a nagy kert, ahol az apja dolgozik? Azt feleltem nekí, hogy az enyém.

— És ez a sok föld itt a kert körül?

— Az is az enyém, fiam.

Hát a házak a faluban?

— A házak is mind az enyémek.

Hát miért van az, — szolt a gyermek, ártatlan szeméit rémül flgosszva, — hogy minden csak a tied és semmi sem az én apámé vagy a többi embéré?

Elpirultam és nem tudtam felelni a gyermeknek. Ezért eserőtem föl a gazdságot a szegénységvel.

A nagy író egész háztájéka olyan egyszerű, mondhatni szegényes, hogy inkább valami orosz paraszt otthonának látszik, mint a világbíró orosz író tusszalkodásának.

Az angol újságíró, aki a gróftól jassnapoljainai magányában flkő-reste, így írja le az első találkozást:

Amint megrékeztem, az író élémbé jött és kézen fogva, szobámba vezetett.

Ime, szolt szomorú, mély hangján, — itt lepihenhet. Előbb azonban mosakodjék meg. A mosdó itt van, aztán, ha elkészült, a vizet így öntse ki: flfogta a mosdótólát és a vizet az ablakon keresztfl kiöntötte a kertbe.

Pierrepoint Morgant, az ismert amerikai milliommis, amikor nemrég Londonban járt, interviewre kérte föl egy angol lap munkatársát. Morgant, akinek nagyon alkalmaslában lődvözött a látogató, hogy megszabaduljon tőle, azt izente ki neki, hogy ilyen flzletekkel nem foglalkozhatik, mert az ő lőleje perecentek kőszázát kornát ér. A következő pereben visszajött a szolga egy edéllyal, melyben az újságíró tollára adta a milliommisnak, hogy bátor lesz „drága” lőlejből két peret négy száz koron lőzfétése mellett igénybe venni. A pénzkiírás mosolygott, amikor az írást elolvasta, de kíváncsisága flőlvédte és így elfogadta a különböző embert, aki kész volt egy oly rövid interviewért, mely a kölcsönös lődvözlésre is alig elég. Négy száz kornát kiadta. Az újságíró belépett, hűlőgyérrrel letette az asztalára a kikötött összeget és kezében az árval, pontosan két peréig társalgott a milliommisal a legközönyűsebb dolgokról. Aztán távozni akart, de ekkor Morgant tartóztatta föl azzal a kérdéssel, hogy miért erősködött olyan nagyon, hogy velo beszéljen?

Az ok nagyon egyszerű! — felelte a riportert. — Fogadtam a barátainmal kétszer koronába, hogy én enegen mint újságírórt elfogad. A fogadást megnyertem és így ebből az üzletből 1600 korona hasznom van.

Pierrepont Morgan meglepetve nézett a ravasz újságíróra, de aztán fogta a négy száz koronát és zsebrebörtgta.

Úgy, — mondta hát akkor én is megérdemlem ezt a pénzt. Alusztolgálna!

Egy párisi újság a következő józsi aprósággal csutolja ki a nagyképisűköd franciá kritikusokat:

Első kritikus: Épen a Théâtre Françaisból jövök és egészen magamon kívül vagyok az előadás miatt. Mondja kérem, ismer ön valmit szindarabot, amelynek címe: „A köztelt bög?”

Második kritikus (bámulva): Nem. Hogy hívják a szerzőt?

Első kritikus: Valami Molière... Vagy ilyesmi... Nem tudom bizonyosan... De hiszen az nem tesz semmit. A fő a darab. Ez pedig ostoba, utálatos, szellemelen kompiliáció. Soha sem láttam még ilyen erkölctelen darabot.

Második kritikus: Fogadok, hogy negint orvosok szerepelnek e darabban. Csupa kórház, csupa karból... Ugy e?

Első kritikus: Ah, barátom, nemcsak orvosok, hanem patikáriusok is, meg betegek.

Második kritikus: En igazán nem értem az igazatott. Hiszen jó... azt még nem venném rossz néven, hogy megnyitja a színházat a modern irány előtt, de azért mégis csak óvatossabbnak hittem... pfuj! Hová jutunk?

Első kritikus: Hiszen az még semmi! Ma este még egy darabot adtak ugyanattól a Moliéretől, vagy Moliéretől. Egy szatirikus vigjátékot, amelyben egy fiatalember egy hölgy térére teszi a kezét. Hát nem borzasztó, hogy már idáig jutottunk? Es tudja, hogy mit mondanak még ebben a darabban? Azt, hogy: asszonyom, boldog vagyok, ha a ruháját érinthetem.

Második kritikus: De hát nem látta azt a kéziratot senki?

Első kritikus: Ugy hiszem, hogy a darabot már hosszabb idő óta adják. A címe... A... Mi is no?... Ah igen! „Tartuffe.” Jelenést tettem a miniszternek. En nem bánom, ha ilyen darabot meghívott közönség előtt, zárt társaságban felolvassanak, de nem tölthetem, hogy nyilvános színelőadásos demoralizálják, botránkoztatassák vele a nagyközönséget. Majd meg mutatom én annak a Molière vagy Molière urnak.

Második kritikus: Igaza van, barátom. Ezek már igazán botránnyos állapotok. Én éppen az „Odéonból” jövök és képzelm, Giniesty, az igazgató, olyan alvával volt, hogy egy sikamlós vandevillet, egy erkölctelen komédiát adatott elő. Hallatlan!... Az „Odéonban!” Valami Molière írta... hohó!... Talán éppen az ön Molière vagy Moliéretje... „Scapin csinyjei” — ez a darab címe és a türkökket csulóják ki benne. Képzelm! Épen a türkökket! Azonnal leültem és udvarias levélben becsanatot kértem a türök nagykövetségétől.

Első kritikus: Na! Ez a Moliér vagy Moliéretje, bizonyosan a nodernek iskolájából való.

Második kritikus: Bizonyosan! Az az ember keresi az aktualitást és a skandalumot.

Első kritikus: Látja! És az ilyen emberek a végén még bejutnak az akadémiába.

Első kritikus: (együtt) Gyalázat!

Második kritikus:)

A csikszermárton-csekefalvi jótékony négyzet karácsonyi működése.

A jótékony négyzetemberbaráti nemes hivatásához híven — dicserétes szorgalommal összejutógieitell filléreiből — kellemes ünnepeket szerzett Csikszermárton és Csekefalva községek ismert és segélyezésre szorult szegényeinek.

Az összeírt szegény családokat az egyetlen két ügybizgót tagja végig látogatta, feljegyezte magának, hogy egyik-másik családnál a családők nem tudnak-e kereset után nézni, a miből magukat és gyermekeiket élelmezni, tüzelő anyaggal és a legszükségesebb ruházattal ellátni képesek lennének, vagy pedig szülői hiányában a gyermekeknek nincs betevő falujuk, nincsen ruhájuk, a mi megvédné őket a hideg sanyargatásaitól s lehetővé tenné, hogy kizülök az iskolakötelesek iskolába járjanak.

Nagyon sok helyen, a lehető legszomorubb kép tárult elénk: a szegénységéből, nyomorból és elhagyatottságból sokkal többet láltak, mint a menyit vártak. Nagy előrelátással igen egyszeren összejegyezték mindentit a legürögsebben pótolandó hiányokat s így egy meglehetősen hosszavá nött jegyzékkel számoltak be a nögyetnek. E jegyzék szerint az egyik összeíró: Magyaróssy Anna k. a. nagy szakértelemmel s annál kevesebb zugolódással vásárolta össze a sok holmit, kezdve a bocskoron s végezve a sapkán, de volt ott bőven lus, liszt, zsír s a gyermekeknek alma meg dió is.

Az összevásárolt cikkek nagyság és minőség szerint osztályozva, kimérve és névszerint megjelölve, szombaton déután az iskola 1-5 osztály termébe szállítottak, a hol már déelőtt óta várakozott a két község szegényeinek apraja-nagya s érthető kíváncsisággal bírálgatta a sok új láthat, ruhának valót, emmi valót s más egyebeket.

2 óra felé egy nagy kosár alma és másik nagy kosár ruhahemű mellékletel megérkezett özv. Márton Ferenczné, a nögyelet elnöke, Zakariás Lukács szolgábró nevével, Márton Lílike, Magyaróssy Anna, Miklós István ptebános, Péter Balázs tanító és Bardocz Gyula titkár.

Elnök kérésére Miklós István ptebános, egyteli pénztárnok, löle megszokott gyönyörű, választékos beszéddel méltatta a nögyelet humánus célját, az egybegyűlt szegények nevében örömeinek adott kifejezést, hogy az egytel — tagjainak buzgó működése s a társadalom egy szűkebb körének áldozatkészége folytán — annyira fejlődött, hogy már képes, ha miudjárt kisebb arányokban is, a közelebbi inségeseken és elhagyatottakon segíteni s nyomor által kicsalt könnyeiket felszarítani. Felhívta szegényeit, hogy jelezsék ki halájukat a nögyeletnek egyenkint is s fogadják az adományokat olyan tiszta melegegdedéssel, mint a minő szivesen az egytel adja. Végül szegényei nevében maga köszönte meg az adományokat az egytel vezetőségének, ísten áldását kérve további nemes munkálkodására.

Ezután névsor szerint kiosztaltak az adományok, minden szegény megkapta a maga cizmáját, ruhának valóját s a részére hecsomagolt lus, a gyermekek a kiosztott cizmában, sapkában, kötényben s más ruhadarabban az alma és dió ráadást.

Akadit bizony a szegények közt olyan is, a ki sokkal szivesebben vette volna, ha az a sok holmi mind neki jut s más szegény társainak semmi, de ezek vagy már elfelejtették a felebarátaira vonatkozó parancsot, vagy pedig még ezután fogják megtanulni. Az ilyenek szeritük azon tiszta melegegdedéssel távoztak, hogy még sincs igazság a földön, mert öket bizony sokkal több illette volna meg. Azonban mi ugy vélekedünk, hogy a jobb és nagyobb rész a hála összinte érzésével és kifejezésével távozott vidámabb és melegegdedebb hangulatban készülni az ünnepekre.

Kiosztott: 14 pár flu csizma, 9 pár leányka csizma, 5 pár asszonyinak való csizma, 2 pár felszerelt bocskor, 5 teljes ruházatra való posztó, 3 drb sapka, 3 drb téli nyakkendő, 130 méter ruhának való barchel, 15 drb posztó kendő, 20 font liszt, 45 font marhahús, 8 font disznóhús, 2 font disznózsír, 1 véka dió, 1 nagy kosár alma és egy nagy kosár ruhadarabok.

H I R E K.

TÖRVÉNYHATÓSÁGI KÖZGYŰLÉS. A vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 29 én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen egyhangulag el lett fogadva és elintézve a tapirdéneki küllözött tárgysorozat. Ennek a közgyűlésnek kellett volna határoznia a törvényhatóságok azon átiratait felett is melyek a kormány november 18-iki törvényességét rosszallják és a kormányának bizalmatlanságot szavaznak. A közgyűlés ezen átiratokat azonban nem tárgyalta, hanem diplomatikusan a tavaszi közgyűlés elé utasította, bizonyára azon biztos reményben, hogy akkorára ezen átiratok ugyis tárgyalanak lesznek már. Összintén óhajjuk, hogy ezen reményében ne csalatkozzék és a Tisza-kormány és törvény íprásai tavaszji tényleg a feledés homályába merüljenek!

Szlnészet. Zoltán Gyula igazgató szintársulatát már városunkba érkezett és január hó 3-án kedden az előadások sorozatát meg is kezdi. Megnyitó előadásul, mint mult számunkban jeleztük, Fényes Samu történelmi színműve: Kuruc Feja Dávid kerül színré. Már a bemutatott darab megválasztása Zoltán igazgató finom művészi érzéke mellett bizonyít. Kuruc Feja Dávid drámai irodalmunk egyik legkiválóbb terméke, hozzá fogható irodalmi becstől és a mellett szin magyar történelmi drámál, színelhozatala óta, hazai dráma irodalmunk nem produkált. Igaz, hogy ezen darab előadásának fő kellékei: a gondos, körültekintő rendezés és a szerepek nagy tudást igénylő jól kidolgozott ábrázolása. A midőn Zoltán Gyula igazgató megnyitó előadásul épen Kuruc Feja Dávidot választotta, akkor a darab drámai szépségein kívül, bizonyára azon cél is vezérelte, hogy alkalmunk legyen mindjárt az első előadásból színtársulatának művészi mérlegét megállapítani. Ha pedig egy bő tapaszlatokat letett rendelkezésiznigazgató — mint Zoltán Gyula — ilyen feladatra vállalkozik, akkor joggal feltehetőleg, hogy megoldása csak kedvező lehet és minden este megerdemli, hogy érdeklődéssel és figyelemmel tekintsünk színtársulatának működése elé. Ugyesen van összallatna különben is az első hét mtsóra, mely végérvényesen az követésk: kedden Kuruc Feja Dávid, szerdán Lotfi ezredesi, csütörtökön Ara nyvirág, pénteken A menyecske (üdünság), szombaton Tete-mre hívás, (üdünság), vasárnap A cigány.

Csikszereda város közgyűlése. December hó 30-án városunk képviselőtestülete közgyűlést tartott, melynek csak két tárgya volt: 1. a gympénztár 1903. évi mérlegének kiigazítása és a 2. a palinka mérésről szóló szabályrendelet módosítása. Nevezetesen, a mi ez utóbbi illeti városi szabályrendeletünk értelemben korcsma üzletnek iskolától, templomtól vagy más középülettől legalább 200 méternyi távolságra kell lenni. Mint ahogy azonban ez városunk építkezési viszonyainál fogva keresztülvételten, olykép módosították szabályrendeletünk ide vonatkozó pontját, hogy az eddig megkivánt távolság 40 méternyi minimumra redukáltott. A tárgysorozat mindkét pontját egyhangulag fogadta el a képviselőtestület.

Igazgatóval vádolt képviselőjelölt. Dr. Nagy György sepsizsótörvényi ügyvéd, ki az iflyelvi választókerületben a tavaszi pótválasztásokon a függetlenségi és 48-as pártnak volt képviselőjelöltje, a kézüdvásrhelyi ügyesség vadóság ellen való igazgató vétségével bánta. Ugyanis úr. Nagy György midőn Eresztvényi községben programbeszédét elmondotta s át akart menni a szomszédos Besenyő köz-

ségbe, a beszédítő föllelkeseedett eresztvényi hívek zászólókkal, bandériummal al 1905. kiismeri. Bálint Dénes szolgábról ellenzte az akikérsé s meghagyta a csendöröknek, hogy hátrahatalommal is akadályozzák meg az cresszelenyiekkul Besenyőre való átvonulását. A képviselőjelölt erre a szolgábról figyelmeztette, hogy nincs baktörök az átvonulás megakadályozására, s felhívta az egvbgyűlt nébet, hogy ne riadjanak meg a szolgábról szabálytalan intézkedésétől s kövessék őt bátran Besenyőre. Ebben látott hatóság elleni igazlat a vándóvásrhely ügyességre, de a kérdővásrhelyi törvényességre nem helyezkedett a vándóvásrhely állápontra s a minap megtartott főtárgyaláson dr. Nagy Györgyöt az igaztás vádjára következményeinek terhé alól felmentette. Az ügyesség inkábbbezt az ítelet ellen.

Ügyvédvizsgáló-bizottság. Az igazságügyminiszter az 1905. év tartamára a Marosvásárhelyt működő ügyvédvizsgáló-bizottság elnökévé Dóbai Alcert ítéletőlábli tanácselnököt, helyettes elnökévé Szabó Dénes ítéletőlábli bírót, tagjaivá pedig dr. Bella János ítéletőlábli elnöki titkár, Bocskár Antal ítéletőlábli bírót, Hodó Sándor törvényességi elnököt, Csiky László főügyészt nyelteszt, Hatlady István ítéletőlábli bírót, dr. Illyés Lőrinc ítéletőlábli bírót, Jakab Rudolf ítéletőlábli bírót, Kezer Gyula ítéletőlábli bírót, Nagy Elek ítéletőlábli bírót, dr. Gridi Pap Imre ítéletőlábli bírót, dr. Pesoni Gábor ítéletőlábli bírót, dr. Schuster Rudolf ítéletőlábli bírót és dr. Simó Balázs ítéletőlábli bírót névezte ki.

Iskolai ünnepély. A „Holdosságos Szilvia Maria Széplételek fogantatásának” 50 éves jubileumna alkalmából a eskimnizsenti iskola gyermekek a tanítók közre működésmellett, december hó 21-én és 27-én, szünelőadásal egybe kötött iskolai ünnepélyt rendeztek, mely nagyon szépen sikerült, s melyért fogadják a tanító urak az ünnepélyen részt vett közönségre nevében, legnagyobb elismerésem nyívatását. Lelkes, busgó, fáradhatlan és kitartó munkálkodásukért, melyet nem csak most, hanem máskor is tanusítottak, vegyék jutalmát az egekben. (i. s.)

A tizkoronás bankjegyek. Az új tizkoronás bankjegyek nyomása már annyira előrehaladt, hogy kibocsátásuk jövő év február végére vagy március elejére várható. Addigra a forgalom által tapasztalat szerint igényelt körülbelül 160 millió korona összegű bankjegy elkészül.

Műsoros estély. A sepsiszentgyörgyi cv. ref. templom alapja javára Gr. Haller János Haromszékmege Főispánjának fővédnöksége mellett Sepsiszentgyörgyön, a városzház dísztermében hangversenyyel összekötött zártkörli táncestélyt rendez. Védnökök: Dr. Bodor Tivadár ügyvéd ev. ref. koll. főgondnok. Ujjvárossy Jössel kir. fan. ev. ref. egyházm. főgondnok. Ifj. Gödri Ferenc polgármester, egyházközs. főgondnok. Elnökök: Dr. Antal Mihály, Dr. Bene István, Benedek János, Koréh Endre, Dr. Szász Iszák. Műsor: 1. Legnyitó beszédet tart Koréh Endre. „Vadászdal”, Astholz Ferencről; Nagy Jözsef vezetése mellett énekli az ev. ref. egyházi dalárda. 3. Humoros elbeszélés. Irtá és írtolavassa Jakab Ödön. 4. a) Mendelsolin Phantasia Op. 5. Zongoránálajdája Zajzon Ferencé. 5. „A régi könyv”, Váradai Antaltól; szavalja: Sükösd Vilma. 6. „Záradékok kara” Wagner „Taubkuser” operájából; Zajzon Ferenc vezetése mellett éneklik; Barthos Margit, Benke Ilona, Bikfalvy Istváné, Gödri Anna, özv. Kali Jözsefné, Kutly Zsuzsika, Salamon Irén, dr. Szász Iszáké, Szabó Róza, Szvoboda Julcsa, Borbély Sándor, Csutak Vilmos, Hadnagy Antal, Jakab Ámas, Király István, Koréh Endre, Nagy Jözsef, Nagy Mózes, I. Szász Béla, Vég Endre. Zajzon Ferenc, zongorán kísérik: Kelemen Lajosné, Szász Margit; harmonium kísérő: Petrács György. 7. Tanc.

Meghívó. A csikszeredai iparos ifjúégre önképzökör IV évi rendes közgyűlést Csikszeredában 1905. évi január hó 8-án (vasárnap) d. u. 3 órákor kezdődőleg a körhelyiségében fogja megtartani, melyre a tagok tisztelettel meghívótnak. Targysorozat: 1. Közgyűlés megnyitása. 2. Titkári és pénztárnoki jelentések 1904 évi működéséről. 3. Számadna vizsgáló bizottság jelentése. 4. Költéségekre megállapítás. 5. Tiszteletbeli tagok tisztviselők és választmány megválasztása. 6. A választmányból felebbeztett ügyek elintézése. 7. Az alapszabályok keretén belül eső indítványon tárgyalása. A csikszeredai iparos ifjusági önképzökör választmánya nevében. Csikszeredán, 1904. évi december hó 14-én tartott üléséből. Jakab Jözsef, elnök. Köver Sándor, titkár.

Nevezti sport. Az egyetlen magyar sportlap, amely európai színvonalon álló kritikai szellemben felöleli a sport minden ágát. Vívás, athletika, torna, football, lvi-tennis, uszás, evezés, vadászat, cellövés, jögsport, automobil, löspart, főnyképezés rovattai hü képet ndják az egész világ sportjának. Szerkesztők Dr. Nagy Béla 10- és Moór Junó segéd szerkesztő, a legkitünőbb sportíróktól támogatva. E rendkívül érdekes hetilap tulajdonosa Leopold Gyula, az általános tudósító szerkesztője és Fodor Károly legyetemni vivőmester, nem kímélnek költséget, írt és fáradságot, hogy a „nemzeti sport” mely számos kiváló egyesület hivatalos lapja, minden tekintetben megfelelően hivatalosnak, miért is minden sport barátunk legmelegebben ajánlható. Az előfizetési díj egész évre 12 kor föl évre 6 kor. és negyed évre 3 korona a kiadóhivatalba: Budapest, Erzsébet-kört 64 küldendő.

Kereskedők a fogyasztási szövetkezetek ellen. Az O. M. K. E. marosvásárhelyi közület karácsony másod napján Hermath Sándor elnöksége al rendkívül közgyűlésben tárgyalta a fogyasztási szövetkezetek ügyét. A kerüllet tagjai Marostorda, Csik-Háromszék, és Udvarhelyvármegyéből számos konkrét adatot torjesztettek elő a fogyasztási szövetkezetek vissza elősei ellen, melyek egybehangzólag igazolják, hogy vannak fahusi fogyasztási szövetkezetek, amelyek alapszabályaik ellenére nem tagoknak is árulnak, hogy pálinkát mérnek és a nép között az iszákosságot is terjesztik. Igazgatósági tagjai, lelkenek és tanítók befolyásukat a szövetkezetek forgalmának emelésére érvényesítik. Ujjabban a fogyasztási szövetkezetek nemcsak a községekben terjednek, de városokban is alakulnak. Nagy a panasz különösen a marosvásárhelyi tisztviselők szövetkezetre ellen, mely a legjobb vevő közbizságot vona el a kereskedőket és számos nagy közületet viselő kereskedőt veszélyeztet. Ez az utóbbi szövetkezet annit amint a közgyűlésben is fölpanaszolták, nemcsak élénk rikkokat árusít, hanem férfi és női ruhászöveteket rendel és külön szabóval ruhákat varrat. Horitán tart s azzal a vendéglősöknek esinél konkurenciát, a tejet tagjai részére vidéki nagy uradalmakból hozatja s azzal a városban megtelept székely gazdák jövedelmét rövidíti meg. A közgyűlés élenk vita után a következő határozati javaslatot torjesztette az O. M. K. E. központi választmányához: 1. szilkezesnek tartja a fogyasztási szövetkezetek adózásának reformját és pedig az egyenlő terhelvételre elve alapján, do addig is kivételi hogy a fennálló törvények végrehajtása képp adókedvezményben ne részesüljenek. Sörösmesnek tartja, hogy a fogyasztási szövetkezetek ita-mérései és dohány elarutási engedélyekben részesítetnek, különösen mások szerzett jogainak megsértésével 3. Sörösmesnek tartja, hogy köztisztviselők a fogyasztási szövetkezetek igazgatóságai és

felügyelő bizottságaiban helyet foglalnak és az forgalmának emelése érdekében, befolyásukat érvényesítik. Kivételnek csak ott legyen helye, hol tisztán közüzetviselők alkálnak fogyasztási szövetkezetet. 4. Sörösmesnek tartja, hogy a fogyasztási szövetkezetek nem tagoknak is Ársaitának és javasolja, hogy e visszadések törvényes von egyezsmindenkorra bezzintottessenek s a ki ez ellen vét első esetben 600 kor. második esetben 1000 korona és harmadik esetben a szövetkezet felosztásával büntetessék. 5. Végül sörösmesnek tartja, hogy a Hangya által alakított szövetkezetek szállítási kedvezményeket élveznek. A közgyűlés e javaslatok támogatására föltorjeszti a központonhoz mind azon konkrét adatokat amelyek egyes fodyasztási szövetkezetek visszadései tarják föl.

Vigadó megnyitása. Csendben, minden reklám nélkül nyílt meg tegnap este a vigadó. Azok, akik ott megjelentek, hogy a szilveszter estét jó hangulatban előltsék, azt tapasztalhatták, hogy a vigadó bérleje minden tekintetben ért mesteriséghez. Az előzékeny és pontos kiszolgálás és főképpen a jó ételk és kitünő italok bizonyára igen kedvelt és látogatott helyiségévé fogják avatni rövid időn belül a vigadó vendéglőjét.

Laptulajdonos
Gyönös és Dóczy.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88508. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett kösavony, reuma, asthma (nehéz lélegzés), állmatlanság, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migrén, tehetetlenség illenusa, valamint minden idegbetegségégnél. Azon beteg, ki 88508. sz. készülékem ált. l legfeljebb 44. nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. A hol már semmi sem használ, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve a készülékem biztos hatásátáról.

A nagy készülék ára 8 korona. illült betegeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegeknek alkalmazandó.

A központi elarutóhellye azétkülde utánvéttel vagy előleges fizetéssel a hely- és külföldi részére.

SCHAEFFER D. SÁNDOR, BUDAPEST, VIII., Bozordó-u. 3/a. sz.

Magyarországi gépészek és kazánfűtők egylete,

VIII. Gyöngytyúk-utca 3. sz., Hóskórház mellett PILCZ MANÓ vendéglő helyiségében, díjtalanul helyez el gyárak, malinok, fűrészelepek, uradalmak és magán-géptulajdonosok részére ügyes, megbízható és kipróbált vizsgázott gépészeket és fűtőket. Cséplésre alkalmas szakemberekkel nagy számban rendelkezik. Egyszerű levélbeli megkeresésre az egyzet bármikor is válaszra kész.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizmlásától.
1 korona beklődése ellenében
(tíz levéljegy) bérmentve küldi
REISZ GYÓGYSZERÉSZ
H A L A S.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kilo (körülbelül 50 darab) kevésbé megsérült finom enyhé

pipereszappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvéttel küldi
AUFFENBERG JÓZSEF, BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám.

köbögés és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefű-cukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félel kérjünk, mivel sok haszontalan utánzatot van. Csak RETHY-félel fogadjunk el!

Egy háztartási mérleg ingyen!

Megcéso olcsó árak mellett küldöm szét tulle-mazott raktáramból világ-hírű a kiválóágukért általánosan kedve

mexikói ezüst-aruimat

és pedig:

6 db mexikói ezüst asztali kész, 6 db mexikói ezüst asztali kész, 6 db mexikói ezüst asztali kész, 12 darab mexikói kávékanalat, 6 db kiváló deszorkést, 6 db kiváló deszorkést, 1 db mexikói ezüst levesmerítő kanalat 1 db mexikói ezüst tejmerítőt és 2 db elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 forint 50 kr.

Minden megrendelői ezenkívül jutalom képen egy asztaloság mellett pontosan működő 12 db felkötő horol-képességű háztartási mérleget kap teljesen díjmentesen! A mexikói ezüst egy teljesen fehér óra (belső is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldése a pénz előzetes megküldésére van vagy utánvéttel történik az európai raktárból

Auffenberg József, BUDAPEST, VII., Huszár-utca 6. szám. (Árjegyzék ingyen)

Az „**Alsíki Bank Részvénytársaság**“
1905. évi január 1-től kezdődőleg a takarékos betétek után

4 1/2% kamatot fizet.

A betéti kamatadót az intézet viseli.

Mindenki tejjesen ingyen kap egy

műveszies kivételű 50 centiméter széles, 65 centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is vásárol ezt az általam kiadott szelvényekkel igazolva (tesupan rendkívüli üzlesesen kiállított pap. sportlont papirk. retért és postaköltség ide szállításáért 3 korona fizetendő). Egyben b. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek a

ŐSZI ÉS TÉLI

idény ajándékai és e hatatlan kedvezmény mellett is mind eddig, egy most is legolcsóbban szerezhetők be. Magamat a nagy érdemű közönség becses jóindulatába ajánlván, vagyok készszolgálatlalt

Székelyhidy Sándor,

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában. Üzletem a Hutter-szállodával szembe. Elvém: Kevés haszon, nagy forgalom.

Hulladék tűzifa

a csikszentkirályi gőztűrésznél szekerenként 1 koronáért kapható. Ugyanott a gazdasághoz szükséges bármilyen deszka jutányosan beszerezhető.
Friedländer Lajos.

Brázay-féle

sósorszesz

A Brázay-féle sósorszesz megbecsülhetetlen, mint erősítő-szer gyermekeknél, idős és gyenge embereknél.

**Magyar gyártmányú
levélpapírok**
„Adria“, „Emke“,
„Szt-István korona“

Minden modern alakban kaphatók

Gyönös Gyula

könyvkereskedésében, Csikszereda.

Kittűző
Demerára

Havanna

valamint ig. n. finom
tea kaphatók

őzv. Karda Lajosné
üzletében.

Csikszereda, Mikó-utca.

MINDENNEMŰ

VASESZTERGÁLYOZÁST.

GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI GAZDA-
SÁGI, REMINGTON IRÓ, MASOLO.

VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KÜTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VÍZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVI-
TÁST JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZITÜ

KÖVÉR

GYÖRGY,

GÉP-BTOR ÉS ÉPÍTLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDÁN FŐTÉR

A leghíresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képviselete

Budapest, Erzsébet körút 23.

resztelfizetésre is kapható.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Ne vegyen
Cimbalmot Harmóniumot,
míg

Reményi Mihály

műhangszer- és foglajjalke-
pesárjegyzéket nem olvasta,
mely ingyen és bérmentve külföldik.

(Budapestről, Király-utca 44 I. szám.)

Legjobb és legizlésebb tésták.

Czukrászda Csikszeredában!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy 1904 évi d. cember
hó 10-ével Csikszeredába az Apaffy Mihály utca
Jakab Lajos-féle házában kor. üzénemnek minden
tekintetben megfelelő

CZUKRÁSZ-ÜZLETET

nyitottam. — Naponta mindenféle izletes SÜTEMÉ-
NYEK CZUKORKÁK kaphatók.

Fovábbá megrendelés után esküvőkre,
pokra stb. különféle TORTAKAT készítek.

A n. közönség b. pártfogását és megrende-
léseit kérve vagyok teljes tisztelettel

Latzina Károly.

Tetszés szerinti sítémények mindig frissen kaphatók.

Főtörökrenem tisztaság és finomság.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alfölrött ajánlja megbízóinak valamint a helyi és vidéki
nagy közönség szíves figyelmébe és pártfogásába az utjonnan
kijavított és stilszerűleg üvegesre átalakított

gyáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Ugyiszintén bármilyen temetéshez szükséges
fakoporsó, szemfödél, sírkoszoru, gyertya, szallagok, virágok
stb. stb. cikkeit a legutányosabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Mik alkalom adtán fenti szükségleteiket alfölröttnél szerzik
be azoknak a fentemlített gyáskocsit és sülyesztő gépet
csékely díj mellett boesajlja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szol-
galtatara készen vagyok

Csik-zipviz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

4 1/2% - OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk
budapesti és külföldi előszáru pénzütezetektől a föld-
bírok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre
15-60 évig terjedő időtartamra

Személyhitel! papoknak, katonatisztek-
nek, állami és magán-
hivatalkodóknak, kereskedőknek és iparosok-
nak kezes és kezes nélkül 1-15 évig ter-
jedő időre gyorsan és diszertén.

Bank- és magánadóságozok convertálása.

Láng Samu

Budapest, VI. Nagymező-utca 12.

A kölcsön nem zálogleveleken, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvevőnek.

Oszlátsorsjegyek: 1/2 K. 12. 1/3 K. 6. —, 1/4 K. 3. 1/5 K. 150.